

Tekster: *Es 5,1-7, Rom 11,25-32, Matt 21,28-44*

Salmer: 751 Gud ske tak og lov, Dåb, 289 Nu bede vi/ 454 Barnelivets fagre dage, 810 Blandt spurvefjer og blade,(438, 477,) 332 På Jerusalem det ny

”Den sten, bygmestrene forkastede er blevet hovedhjørneste­nen.” Med disse ord opsummerer Jesus de to lignelser om hhv de to sønner, der skulle arbejde i vingården og om manden der forpagtede sin vingård ud til svindlere og røvere. Ordene om hovedhjørneste­nen er et citat fra salme 118 i GT, hvor ordene står som et billede på salmisten, som trods omgivelsernes had og fjendskab sejrer, fordi Gud er med ham.

Som sagt: ordene om hovedhjørneste­nen kommer til at stå som en opsummering af de to vingårdslignelser. Uden at det er særligt tydeligt, hvad det egentlig er, der binder opsummering og lignelser sammen. Men sammenhæng er der. Og når jeg skal pege på det, der binder hele evangelieteksten sammen med både lignelser og konklusion og også de sidste manende advarselsord, så er det et ord som forventning.

Når vi ser ned gennem evangelieteksten, møder vi et helt net af forskellige forventninger: en fars forventning til sine sønner, en vingårdsejers forventning til det afkast hans vingård vil give og hans forventning til de folk han ansætter. Vingårdsarbejdernes forventning til den gevinst de kan få ved deres for­bryderiske adfærd, Jesu forventning om tilhørernes engagement i historien, tilhørernes forventning om en retfærdig udgang på historien. Jesu forventning om forestående problemer Det er alle disse forventninger, der samles i det fantastiske billede af hovedhjørneste­nen.

Man må forestille sig en tid, hvor energi først og fremmest var menneskers muskelenergi, hvor det gjaldt om at økonomisere mest muligt med arbejdet for ikke at slide sig selv op. Og vi må tænke os et mægtigt byggeprojekt: et tempel, eller en kirke. Bygmestrene står og vurderer det materiale, de har at bygge af: hvilke sten kan hugges til, så de passer ind i bygningen med mindst mulig indsats. Så ligger den en mægtig blok. Bygmestrene kigger på den sammen med alle de andre sten og er enige om, at den kan de ikke bruge. Den er alt for hård, ikke til at hugge i. Og den har underlige knorter og fremspring, som gør at den bare vil være besværlig og træls at have med at gøre. Så væk med den. Og der ligger den så og er alt for stor og i vejen hele tiden, mens bygningen rejser sig med stejle, glatte mure, højere og højere. Nu mangler de bare den sidste sten. Den der skal sidde oppe i hjørnet foroven, hvor to mure mødes. For at murene nu ikke skal begynde at glide fra hinanden og hælde udad, ville det være godt med en sten, med nogle knorter og fremspring som kunne gribe ind i ujævnhederne i de andre sten og holde lidt sammen på det hele. Da falder bygmestrenes øjne på den irriterende blok der hele tiden har ligget der og været i vejen. De behøver sådan set ikke at gøre noget ved den, det er bare et spørgsmål om at få den løftet op og kantet ned i hullet der oppe, så vil den med alle sine knorter og ujævnheder og lidt mørtel til suppler­ing låse de omliggende sten effektivt fast. ”Den møg-sten, siger en. Den er jeg faldet over mange gange! Ja, én gang slog jeg mig halvt fordærvet, da jeg ramlede ind i den med en kurv mørtel på skulderen.” ”Bare vent til den skvatter ned deroppefra” siger en anden ”Så slår den dig ikke halvt, men helt fordærvet!”

Det, der ikke er nogen forventning til, men heller ikke nogen særlig fordom imod, bliver det, der kan redde det hele, men også det der kan knuse og ødelægge det hele.

Anledningen til de lignelser, Jesus fortæller i evangeliet, vi har hørt og dermed også til den konklusion, han drager af lignelserne er, at Jesus med sine disciple er draget ind i Jerusalem palmesøndag og har smidt kræmmerne og veksel­ererne ud af templet fordi de gjorde hans far hus til en røverkule. Og nu har farisæerne og de skriftkloge spurgt ham med hvilken ret, han har gjort dette. Stykket vi har hørt i dag er en del af hans svar på dette spørgsmål. Og på den baggrund forstår vi, at alle de forskellige forventninger, der

på forskellig måde gennemkrydser teksten vi har hørt er billeder på Guds forventning på den verden han har skabt: en forventning om en verden, der skulle blive grobund for fred, glæde og kærlighed, men som i stedet bliver arnested for had, kiv splid og lidelse. Jesus har hentet sine billeder af verden som en vingård fra Es. 5 og her er budskabet hårdt og lige på og ikke til at tage fejl af: Gud har plantet en vingård, som ikke bringer den frugt, han har forventet, så nu river han skiddet ned og lader den springe i busk og skov. Meningen er naturligvis: Hvis verden ikke lever op til Guds forventning, så lader han verden og alt hvad der lever og rører sig i den falde tilbage i den intethed, den er taget af. Sådan som vi jo også erfarer det, hver gang vi tager afsked med et menneske, der dør fra os. Af jord er du kommet. Til jord skal du blive.

Guds forventning til sit skaberværk mødes med og krydses af menneskers forventninger til det liv, vi nu har: hvordan det går med verden omkring en kommer i anden række, det vigtige er, at ens eget liv bliver fuldt af glæde og lykke. Det fortæller den anden af de to lignelser med konflikten mellem vingårdsejerens forventning om udbytte og arbejderens forventning om selv at kunne snuppe det hele. Ikke sådan, at det er noget man siger. Faktisk kan man slet ikke regne med, hvad mennesker selv siger: de ting, vi gør, viser, om det er Guds eller vores eget projekt, vi prioriterer. Det fremgår af den første af lignelserne, den om de to sønner.

Og faktisk er dette jo noget der bekræftes, af de erfaringer vi gør med os selv og verden lige her og nu: millioner af mennesker får livet ødelagt af krig eller sult. Alligevel er det vore egne problemer, der hele tiden rykker i første række og kræver at blive løst. Men hvem siger, at Gudas mening med verden er at lige netop vi og ikke alle andre skal være lykkelige?

Og så ligger Jesus der, som en sten, vi aldrig har drømt om at bruge, fordi han er for hård og kantet og ubekvem. Han ligger der og fortæller os, at livets mening ikke er vores egen personlige lykke, men livets mening er en sammenhæng, hvor vi alle bærer hinanden og alle arbejder på hinandens glæde. Han fortæller os, at sådan skal det nok blive, hvad enten vi vil det eller ej. Ja, det vil ske med eller uden os. men vi har muligheden for at række ud og tage ham til os og lade ham være den, der holder sammen på vort liv i troen på, at den kærlighed og omsorg, han viste er den magt, der bærer verden og den magt der også skal gennemsyre og fylde vort liv.

Så er spørgsmålet, hvor Jesu ved det fra? Kirkens teologer og skriftkloge har gennem århundrederne arbejdet sig frem til at det må være sådan at Gud Fader og Sønnen sammen i evigheden har bestemt og at sønnen skulle blive menneske for at fortælle og vise det til mennesker, at livets mening er den kærlighed der tjener alles glæde og ikke nogle fås lykke.

Når jeg læser Biblen tænker jeg, at det måske også kan være gået sådan til, at Jesus, mens han stod og baksede med at få en hældende bygning til at blive stående pludselig indså, at det eneste der får noget til at bestå er at alle dele hænger sammen og støtter og bærer hinanden, og at den tanke blev så stor og vigtig for ham, at han slap alt og gik ud i landet for at fortælle til så mange så muligt, at kun når vi slipper os selv og vort eget og støtter og bærer hinanden, kun da hænger livet sammen. Og jeg tænker mig, at så indlysende rigtig var tanken for ham, at han holdt fast ved den også selv om han blev hadet og foragtet af alle der plejede deres egen lykke, og han blev svigtet og forladt af alle der oplevede lykken smuldre og forsvinde mellem hænderne på dem, indtil den morgen, da Gud herren selv talte ud af en tom grav ved at lade den døde Jesus opstå som et lyslevende udtryk for at det er virkeligt og sandt, det han havde bygget sit liv på, at kun ved at slippe sig selv og sit egen og holde og skærme om andre, kan livet bestå.

Amen.

